

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/171/2015
Identifikačné číslo spisu:	8014200773
Dátum vydania rozhodnutia:	14.01.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8014200773.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej, v právnej veci navrhovateľky V. X., bytom E., proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 25. februára 2015, č. k. 4Sd/52/2014-14, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 25. februára 2015, č. k. 4Sd/52/2014-14, p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 25. februára 2015, č. k. 4Sd/52/2014-14, potvrdil rozhodnutie odporkyne zo 07. marca 2014 číslo XY, ktorým odporkyňa podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok z dôvodu, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia nie je invalidná, lebo miera poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nie je 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, ale je 35%.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že podľa obsahu posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Poprad z 09.01.2014 a ústredia Sociálnej poisťovne, vysunuté pracovisko v Poprade z 11.06.2014 navrhovateľka je opakovane hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení, väčšinou krátkodobo so záverom, že jej psychický stav sa pomerne rýchlo zlepšuje, ustupuje tenzita a anxieta, dochádza k prejasneniu nálady, ale na vlastnú žiadosť a žiadosť jej manžela je predčasne prepustená. Pri všetkých hospitalizáciách sú zdokumentované poruchy psychiky a správania súvisiace s nadužívaním liekov, počiatočný stav pri nástupe na hospitalizáciu veľmi rýchlo dosahuje zlepšenie. Sumárnym hodnotením ide o duševné poruchy a poruchy správania, spôsobené nadužívaním sedatív a hypnotík, na úrovni stredne ťažkej formy zodpovedajúce hornej hranici percentuálneho rozpätia (20 - 35%) podľa kapitoly V., položka 7 písm. a/ prílohy č. 4 zákona. Iné zdravotné postihnutia - zmiešaná

úzkostne depresívna porucha vyplývajúca z rozhodujúceho zdravotného postihnutia, chronický zápal priedušiek a bolesti chrbtice podľa dokumentácie svojou kvalitou neodôvodňujú u navrhovateľky zvýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Krajský súd konštatoval, že navrhovateľka nepreukázala skutočnosti rozhodujúce pre nárok na dávku a jej výplatu. Osvojil závery posudkových lekárov, že poškodenie zdravia u navrhovateľky neodôvodňuje invaliditu a na tom základe mal za preukázané, že navrhovateľka nespĺňa jednu zo základných podmienok pre vznik nároku na invalidný dôchodok a odporkyňa správne rozhodla, keď jej žiadosť o invalidný dôchodok zamietla.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie navrhovateľka. Namietala, že jej zdravotný stav je nepriaznivý, žiadala o jeho opätovné preskúmanie a určenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 61%.

Odporkyňa dôvody uvedené navrhovateľkou v odvolaní nepovažovala za opodstatnené. Navrhovateľka v odvolaní neuviedla žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia vyhotovených v konaní. Navrhla, aby odvolací súd vyššie uvedené rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“). Podľa § 492 ods. 1 S.s.p. konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom účinnosti tohto zákona (pred 01. júlom 2016), sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p bez pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok.

Nárok na invalidný dôchodok je podľa § 70 ods. 1 zákona podmienený predovšetkým invaliditou poistenca, teda tým, že poistenec pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (§ 71 ods. 1 zákona).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (§ 71 ods. 3 zákona).

Podľa § 71 ods. 4 zákona pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správneho a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 6 až 8 zákona).

Navrhovateľka sa domáhala priznania miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nad 40%.

Podľa kapitoly V., položka 7 písm. a/ prílohy č. 4 zákona pri duševných poruchách a poruchách správania spôsobených užívaním psychoaktívnych látok (alkoholizmus, toxikománia), stredne ťažkej forme percentuálna miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je stanovená v rozpätí 20 - 35%, pričom podľa posudkového hľadiska sa miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určí podľa prevažujúcich symptómov z orgánového alebo psychického postihnutia uvedeného v tejto prílohe.

Pre posúdenie nároku na invalidný dôchodok je podstatnou otázkou vplyv dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti. Posudkoví lekári, ktorí vyhotovili posudky tak pred vydaním preskúmaného rozhodnutia odporkyňou, ako aj po podaní opravného prostriedku, postupovali v súlade so zákonom. V posudkoch zohľadnili zdravotné ťažkosti navrhovateľky a objektívnym nálezom preukázané duševné poruchy a poruchy správania, spôsobené nadužívaním sedatív a hypnotík, na úrovni stredne ťažkej formy. Pridružené ochorenia podľa posudkov neovplyvňujú schopnosť navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť a preto jej nepatrí zvýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť za iné zdravotné postihnutie podľa § 71 ods. 8 zákona o 10%.

Navrhovateľka v žiadnom podaní neuviedla konkrétne dôvody, alebo námietky, ktoré by spochybňovali závery posudkov a nepreukázala, že trpí takým ochorením, ktoré by znížovalo jej schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť vo väčšej miere ako bolo stanovené posudkovými lekármi sociálneho poistenia. Odvolací súd preto námietky navrhovateľky nepovažoval za dôvodné.

Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že v konaní o preskúmanie rozhodnutia odporkyne podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.) súd v zásade preskúmava zákonnosť tohto rozhodnutia vo vzťahu ku skutkovému stavu, ktorý existoval ku dňu rozhodnutia odporkyne, teda ku dňu 07. marca 2014 (§ 250i ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p.), hoci zákon nevylučuje možnosť, aby odporkyňa na základe ďalších dôkazov prehodnotila svoje rozhodnutie; taká možnosť však nie je bez ďalšieho dôvodom na opakované posúdenie zdravotného stavu v prípade predkladania novších a novších lekárskeho nálezu a dôvodom na zrušenie jej rozhodnutia, ktoré v čase jeho vydania na základe riadneho zistenia skutočného stavu zodpovedalo zákonu.

Odvolací súd považuje za potrebné tiež uviesť, že pokiaľ navrhovateľka opakovane žiada o predčasné prepustenie z hospitalizácie a tým odmieta pokračovanie v liečbe, takým konaním sa sama zbavuje možnosti preukázať svoj skutočný zdravotný stav.

Posudkoví lekári pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne v posudkoch zohľadnili všetky zdravotné postihnutia navrhovateľky a ňou predkladané odborné lekárske nálezy, ktoré v posudkoch riadne vyhodnotili. Zhodne dospeli k záveru, že zdravotný stav navrhovateľky spôsobuje 35% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť za rozhodujúce zdravotné postihnutie podľa kapitoly V., položky 7 písm. a/ prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení a navrhovateľka nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona.

Vzhľadom na uvedené aj odvolací súd dospel k záveru, že posudkoví lekári zhodnotili zdravotný stav v súlade so všeobecným posudkovým hľadiskom, úplne a objektívne, svoj záver o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí a miere poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť logicky a presvedčivo odôvodnili, pričom ich závery nie sú v rozpore s nálezmi odborných lekárov. Tak ako krajský súd, aj odvolací súd mal preto za preukázané, že zdravotný stav navrhovateľky zatiaľ nepodmieňuje invaliditu podľa § 71 ods. 1 zákona a že navrhovateľke nevznikol nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto podľa § 219 O.s.p. rozsudok krajského súdu potvrdil.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyni trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.